

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОБУХОВСЬКА ЛАРИСА ІВАНІВНА

УДК 351:614.2: 351.773(043.3)(477)

**ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ
В СИСТЕМУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

25.00.04 – міське самоврядування

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Запоріжжя – 2020

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Класичному приватному університеті, м. Запоріжжя.

Науковий керівник – доктор економічних наук, професор
САЗОНЕЦЬ Ігор Леонідович,
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне,
завідувач кафедри державного управління,
документознавства та інформаційної діяльності.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, доцент
ХОЖИЛО Ірина Іванівна,
Дніпропетровський регіональний інститут
державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України, м. Дніпро,
професор кафедри державного управління
та місцевого самоврядування;

кандидат наук з державного управління
КОЗАЧЕНКО Юліана Павлівна,
Головне управління ДПС
у Запорізькій області, м. Запоріжжя,
перший заступник начальника.

Захист відбудеться «13» листопада 2020 р. о 9⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 17.127.03 у Класичному приватному університеті за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б, ауд. 125.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Класичного приватного університету за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б.

Автореферат розісланий «12» жовтня 2020 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

К. О. Набока

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Одним з головних чинників трансформації суспільно-політичного та економічного життя українського суспільства стала реформа системи охорони здоров'я. Значна кількість лікарень загальнодержавної власності модернізує форму своєї діяльності як комунальних неприбуткових підприємств. У сучасній науковій літературі останнім часом збільшився інтерес до комунальної власності як однієї з основ організації діяльності місцевого самоврядування. Саме тому актуальним є дослідження особливостей та форм регулювання інституту комунальної власності, особливо у сфері функціонування медичних закладів в умовах проведення процесу децентралізації й делегування державою повноважень на регіональний рівень.

Наукові пошуки щодо вирішення проблем місцевого самоврядування, реформи децентралізації проводить сьогодні багато авторів, а саме: О. В. Алейнікова, О. Ю. Бобровська, Н. В. Дацій, О. І. Дацій, І. Я. Драган, Я. Ф. Жовнірчик, Т. А. Кравченко, Н. С. Орлова, О. І. Пархоменко-Куцевіл, П. С. Покатаєв, О. В. Покатаєва, О. Є. Романенко, І. Л. Сазонець та ін. Це пов'язано з тим, що децентралізація стає все більш вагомим інструментом вирішення завдань державного управління не тільки на регіональному, але й на державному рівні.

На визначенні пріоритетів реформування системи охорони здоров'я загалом і особливо на регіональному рівні та в умовах децентралізації сконцентрували свою увагу такі професори – фахівці з державного управління, як: О. В. Баєва, М. М. Білинська, Р. Ю. Грицко, І. Я. Зима, Н. С. Орловська, О. І. Пархоменко-Куцевіл, І. Л. Сазонець, Н. Д. Солоненко, І. І. Хожило. Підвищений інтерес науковців до цієї теми пов'язаний і з тим, що охорона здоров'я містить у собі і економічні, і соціальні складові та є сферою, яку повинна регулювати держава, одночасно підтримуючи тісний контакт з громадянами на первинному рівні медичної допомоги в регіонах.

Реформа системи охорони здоров'я та модернізація діяльності підприємств охорони здоров'я відбувається в нашій країні одночасно з процесом децентралізації. Тому потрібно пов'язати алгоритм реформування системи управління в цих двох сферах. Складовою частиною процесу децентралізації державного управління є процес об'єднання територіальних громад.

Недостатня вирішеність науковцями питань діяльності комунальних підприємств охорони здоров'я в системі місцевого самоврядування та в умовах децентралізації зумовила вибір теми, мету та завдання дослідження, його цільову спрямованість.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Національного

університету водного господарства та природокористування за темою «Інформаційні комунікації в соціокультурній та економічній сферах» (номер держреєстрації 0118U001642, 2018–2022 рр.), в якій авторкою розкрито пріоритетні шляхи вдосконалення системи охорони здоров'я на регіональному рівні в умовах децентралізації.

Мета й завдання дослідження. *Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій щодо державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації.*

Для досягнення цієї мети поставлено такі *завдання*:

- розкрити особливості та форми трансформації державної власності в умовах розвитку процесу місцевого самоврядування;
- визначити теоретичні основи функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств;
- теоретично дослідити механізми державного регулювання діяльністю комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації;
- проаналізувати розвиток процесу децентралізації та можливість створення в нових умовах комунального підприємства;
- проаналізувати діяльність комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Рівненській області та систематизувати основні проблеми їх розвитку;
- визначити напрями трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я на основі опитування експертів;
- дослідити напрями діяльності Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я;
- визначити відповідність напрямів Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» практичним напрямам діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я;
- виявити та розкрити чинники діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації.

Об'єкт дослідження – процес функціонування комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в системі місцевого самоврядування.

Предмет дослідження – особливості реформування діяльності закладів охорони здоров'я на регіональному та місцевому рівнях.

Методи дослідження. Під час роботи над дисертацією використано загальнонаукові й спеціальні методи дослідження: *аналізу, синтезу, індукції, дедуції* – для вивчення сутності й особливостей державного управління системою охорони здоров'я України та регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації; *еволюційного аналізу* – для дослідження державного регулювання інституту комунальної власності; *теоретичного узагальнення* – для визначення теоретичних основ функціонування

медичних закладів у формі комунальних підприємств та дослідження механізмів забезпечення діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах реформи децентралізації; *класифікації* – для аналізу діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Рівненській області та систематизації основних проблем їх розвитку; *порівняння* – для дослідження розвитку процесу децентралізації та аналізу створення комунального підприємства – Центру первинної медико-соціальної допомоги; *статистичного аналізу* – для визначення напрямів діяльності комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я; *соціологічні* – для визначення напрямів трансформації управління системою охорони здоров'я на основі опитування експертів; *графічні* – для використання в аналітичних, теоретичних і рекомендаційних положеннях щодо проведення реформи децентралізації та шляхів удосконалення діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі й нормативні акти України; офіційна інформація Державної служби статистики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства розвитку громад та територій України; інформаційні матеріали Рівненського відокремленого підрозділу – Центру розвитку місцевого самоврядування; інформаційні матеріали Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня»; статистичні та аналітичні матеріали Рівненської обласної державної адміністрації; дані мережі Інтернет; монографії, періодичні видання; власні аналітичні розрахунки авторки.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретико-методичних положень і обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах реформи децентралізації. Основні наукові результати, які розкривають особистий внесок автора у розв'язання поставлених завдань, полягають у такому:

вперше:

– запропоновано комплексну систему вдосконалення діяльності комунального підприємства закладу охорони здоров'я відповідно до Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020», яка, на відміну від існуючих, базується на напрямках Програми: технології, здоров'я населення, фінансування, профілактика та виявлення хвороб, наука і інновації, соціальні складові здоров'я, – що надало змогу сформуванню напрямів діяльності комунального підприємства як великого регіонального медичного центру;

удосконалено:

– науковий підхід до систематизації процесу розвитку комунального підприємства закладу охорони здоров'я в об'єднаній територіальній громаді, який, на відміну від існуючих, базується на розвитку громади, системи охорони

здоров'я в громаді та комунального підприємства закладу охорони здоров'я в громаді, що надає змогу розробити єдину стратегію такого розвитку;

– методи системного порівняння діяльності комунальних підприємств охорони здоров'я регіону, які, на відміну від існуючих, базуються на систематизації спільних проблем, що надало змогу виявити такі з них: матеріально-технічні та фінансові, організаційні, інституційні, кадрові;

– наукові підходи до організації проведення соціологічного дослідження з визначення напрямів трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я на основі опитування експертів, яка, на відміну від існуючих, базується на виявленні проблем регіонального характеру, опитуванні практичних фахівців – менеджерів системи охорони здоров'я та надає змогу окреслити перспективні напрями реформування діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я, перш за все в сільській місцевості;

набули подальшого розвитку:

– теоретичні підходи до систематизації еволюції поглядів авторів на інститут власності, які, на відміну від існуючих, базуються на поєднанні поглядів провідних учених минулого та сучасності, розкривають їх основні концепції, що надало змогу створити наукове підґрунтя для ефективного використання комунальної власності в системі місцевого самоврядування;

– механізми державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я, які, на відміну від існуючих, враховують комунальну форму власності як найбільш притаманну розвитку місцевого самоврядування, що надає змогу підвищити якість надання медичних послуг у регіоні;

– сучасна концепція децентралізації на основі використання досвіду Польщі, яка, на відміну від існуючих, базується на підходах спільного фінансування проектів у сфері охорони здоров'я, що надає змогу вдосконалити співробітництво територіальних громад у форматі створення спільного комунального некомерційного підприємства ЦПМСД;

– наукові підходи до регулювання діяльності комунального підприємства закладу охорони здоров'я на основі проведення статистичного дослідження окремих показників його діяльності, які, на відміну від існуючих, спрямовані на визначення відповідності напрямів розвитку підприємства положенням Програми «Здоров'я 2020» та його інтегрованості в систему охорони здоров'я на місцевому рівні, що дало підстави для висновків про відповідність такого розвитку положенням Програми.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені авторкою в дисертаційній роботі теоретичні положення та практичні рекомендації є основою формування й удосконалення державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах реформи децентралізації. Основні ідеї та висновки дослідження доведено до

рівня конкретних методик, положень та рекомендацій. Вони можуть бути використані в практичній діяльності державними органами управління, органами місцевої влади, комунальними підприємствами, закладами охорони здоров'я.

Проведені дослідження, висновки зроблені за їх результатами, є підставою для подальшого поглибленого наукового вивчення теорії державного управління, розроблення рекомендацій щодо підвищення дієвості та ефективності механізмів державного управління системою охорони здоров'я на основі співпраці з міжнародними інституціями.

Матеріали щодо вдосконалення системи підготовки кадрів для місцевого самоврядування в Рівненській області на основі впровадження світового досвіду було застосовано в діяльності місцевої асоціації органів місцевого самоврядування «Об'єднані територіальні громади Рівненщини» (довідка від 22.04.2020 № 48).

Матеріали дисертації щодо відповідності діяльності закладів охорони здоров'я положенням Програми «Здоров'я 2020» було застосовано в діяльності Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» Рівненської обласної ради (довідка від 11.06.2019 № 345/054).

Результати дослідження, спрямовані на визначення та систематизацію проблем комунальних підприємств закладів охорони здоров'я, впроваджено в діяльність Комунального підприємства «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» Рівненської обласної Ради (довідка від 12.05.2019 № 214/89У).

Матеріали дисертаційної роботи було використано в навчальному процесі Рівненського державного гуманітарного університету при викладанні дисциплін «Організація охорони здоров'я» та «Менеджмент охорони здоров'я» (довідка від 18.06.2019 № 01-12-53).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є результатом самостійного тривалого дослідження, здійсненого авторкою. Основні ідеї та наукові результати, одержані під час дослідження, належать здобувачці особисто. У дисертації наведений авторський підхід до вирішення наукового завдання щодо стратегічного управління розвитком інформаційного потенціалу закладу охорони здоров'я. З наукових праць, які видані у співавторстві, у дисертації використано ті ідеї та положення, що є результатом особистої роботи здобувачки й становлять її індивідуальний внесок.

Апробація результатів дисертації. Результати дисертації доповідалися й обговорювалися на науково-практичних конференціях: «Ключові проблеми сучасної науки» (м. Софія, Болгарія, 2020 р.); «Передова наука» (м. Шефїлд, Великобританія, 2020 р.); «Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті Євроінтеграції» (м. Рівне, 2020 р.); «Ефективні інструменти сучасних наук» (м. Прага, Чехія, 2020 р.).

Публікації. Основні результати дослідження викладено в 14 наукових працях, з яких: 1 – монографія у співавторстві, 5 – статті в наукових фахових

виданнях України, 2 – статті в іноземних виданнях, 2 – статті в інших виданнях, 4 – матеріали конференцій. Загальний обсяг публікацій, що належить особисто авторці, становить 12,9 д. а.

Обсяг та структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг роботи становить 214 сторінок. Дисертація містить 24 таблиці та 10 рисунків. Список використаних джерел включає 160 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертації; вказано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження; вказано наукову новизну й практичне значення одержаних результатів; наведено дані щодо апробації та публікацій.

У **першому розділі** – *«Інститут власності в системі місцевого самоврядування та його імплементація в діяльність закладів охорони здоров'я»* – досліджено теоретичні основи трансформації державної власності в процесі розвитку місцевого самоврядування, теоретичні основи функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств, механізми забезпечення діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах реформи децентралізації.

На основі теоретичних розробок встановлено, що власність є, по суті, системою відносин у суспільстві загалом і в економіці зокрема, але, крім того, що власність є сама по собі системою відносин, вона ще й впливає на відносини в інших сферах економіки, суспільного життя, розвитку країн. Державне регулювання інституту власності проводиться на основі запровадження головного інструменту – системи права. Законодавчі та нормативні акти регулюють систему відносин власності. Законодавчі механізми формують систему власності, захищають її та трансформують. Наявність власності є гарантією заможності населення країни.

Визначено, що серед форм власності найбільш швидкі трансформації на теперішній час в Україні виявляються у сфері комунальної власності. Це пов'язано, насамперед, із проведенням реформи децентралізації та передачею управлінських функцій держави на місця – місцевим органам влади. Різновекторні підходи до тлумачення сутності комунальної власності, її призначення та функцій можна пояснити значною кількістю форм комунальної власності й способів її застосування у формуванні нової моделі соціального розвитку держави, зокрема трансформації системи охорони здоров'я в регіоні. Комунальна форма власності за своєю сутністю має значну кількість переваг у застосуванні на регіональному рівні. Вона більш наближена до потреб місцевих громад. Однак, виникає багато питань щодо її імплементації у сферу охорони

здоров'я.

У нашій країні створено законодавчу та нормативну базу проведення реформи охорони здоров'я та трансформації діяльності закладів охорони здоров'я в комунальні підприємства. Закони України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості», «Про лікарські засоби» створили необхідні передумови для функціонування закладів охорони здоров'я в нових соціально-економічних умовах. Нормативні документи, рекомендації вказали безпосередні шляхи переведення лікарень у комунальну форму власності та організацію їх діяльності як підприємств. До таких документів належать: Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України, Наказ МОЗ України «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я», Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства (оновлена версія).

На основі напрацьованої законодавчої бази вітчизняні науковці у сфері державного управління, економіки, медицини пропонують нові напрями пошуку підвищення дієвості функціонування закладів охорони здоров'я як комунальних підприємств. До запропонованих нових перспективних напрямів належать такі: медичний бізнес; фінансовий менеджмент в організації діяльності лікувально-профілактичного закладу; удосконалення системи охорони здоров'я на комунальних підприємствах охорони здоров'я на основі співпраці з міжнародними медичними та фінансовими організаціями; договірні відносини як ефективний інструмент розподілу ресурсів у системі охорони здоров'я; методи оплати надавачів медичних послуг, зокрема, амбулаторної медичної допомоги та стаціонарної медичної допомоги; технологічні принципи забезпечення високих показників якості медичної допомоги, сутність та функції системи стандартизації медичної допомоги.

Вітчизняними науковцями значною мірою досліджено науково-методичні підходи до розгортання процесу діяльності комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я в умовах процесу децентралізації та об'єднання територіальних громад. Проте недостатньо висвітлено питання розвитку соціальної сфери та вдосконалення механізмів управління охороною здоров'я, розвитку транспортної інфраструктури, мобільного зв'язку, інтернет-технологій, наявності об'єктів інженерної інфраструктури, можливість залучення кваліфікованих медичних працівників. Однак, для вирішення практичних питань у цій сфері спільно підрозділами МОЗ України й міжнародними організаціями медичного та соціального профілю діяльності розроблені методичні матеріали (табл. 1).

Нормативно-правове та методичне забезпечення процесу стратегічного розвитку комунального некомерційного підприємства з медичного обслуговування населення в об'єднаній територіальній громаді

Напрямок	Закони та нормативні документи, що формують загальні напрями вирішення питань	Нормативні документи та методичні праці щодо вирішення конкретних завдань
Розвиток громади	<p>Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156-VIII. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України»</p>	<p>Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР: • підпункт 1 пункту «а» частини першої статті 27; • пункт 2 частини другої статті 52; • стаття 59</p>
Охорона здоров'я в громаді	<p>Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 06.04.2017 № 2002-VIII. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» 19.11.1992 № 2801-XII. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 1013</p>	<p>Порядок розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації. Постанова КМУ від 11.11.2015 № 932. Постанова КМУ України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року». Наказ Мінрегіону України від 30.03.2016 № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади</p>
Розвиток закладу охорони здоров'я	<p>Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» від 06.04.2017 № 2002-VIII</p>	<p>Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства оновлена версія, 2018 р. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 1013</p>

Вимоги до якості надання послуг комунальними підприємствами – закладами охорони здоров'я на первинному рівні такі самі, як і вимоги до якості у великих лікарнях великих міст. Тому створення та функціонування лікувального закладу у формі комунального підприємства, його діяльність на основі запровадження сучасних інформаційних технологій, наявність інтернету, оформлення статутних документів та ліцензій, сучасне сертифіковане обладнання є головними складовими співпраці органів державного управління системою охорони здоров'я із місцевою владою.

У **другому розділі** – «Аналіз процесу децентралізації та діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Україні» – проведено аналіз розвитку процесу децентралізації та створення комунального підприємства – Центру первинної медико-соціальної допомоги; діяльності комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я в Рівненській області та систематизація головних проблем їх розвитку, напрямів трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я на основі опитування експертів.

У ході процесу децентралізації в системі форм власності все більшої ваги набуває комунальна форма власності в усіх сферах життєдіяльності громад, заклади охорони здоров'я, які раніше фінансувалися з бюджетів регіонального рівня, набувають нового статусу – некомерційних комунальних підприємств, який дозволяє раціональніше використовувати отримані від бюджету кошти та надає нові можливості для самостійного поповнення бюджету підприємства, статус комунального підприємства значною мірою відповідає соціальному запиту суспільства на отримання якісних медичних послуг на місцях, функціонування закладів охорони здоров'я у вигляді комунальних підприємств і тісна співпраця з керівниками громад надає більші можливості для залучення кваліфікованих медичних кадрів. Стрімкий розвиток процесу об'єднання громад активізує ці процеси. Його динаміку відображено в табл. 2.

Таблиця 2

Основні показники процесу об'єднання територіальних громад в Україні

Показник	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
Кількість об'єднаних територіальних громад, од.	159	366	665	806	1029
Кількість жителів в об'єднаних територіальних громадах, млн осіб	1,4	3,1	5,6	8,3	11,7
Площа об'єднаних територіальних громад, тис. кв. км	36,8	89,6	167,5	193,5	246,8
Кількість об'єднаних територіальних громад, що об'єдналися та приєдналися, од.	814	1782	3176	3738	4968
Кількість необ'єднаних та неприєднаних територіальних громад, од.	10147	9179	7785	7223	6263

Спираючись на табл. 2, можна стверджувати, що практично в кожній громаді є можливість відкрити амбулаторію групової практики, яка може взяти на обслуговування 3000 осіб і мати в своєму складі двох сімейних лікарів, або амбулаторію монопрактики, яка розрахована на обслуговування 2000 осіб та може містити в своєму складі одного сімейного лікаря, але найбільш ефективним шляхом може стати об'єднання фінансових потенціалів громад з метою створення спільного Центру первинної медичної допомоги, який зможе взяти на обслуговування мешканців двох або більше громад.

Можна вважати, що позитивним зразком проведення реформи децентралізації, в тому числі і у медичній сфері, є досвід Польщі. Основна відмінність процесу реформ в Україні та Польщі – це підходи до організації реформи, які визначали успішне проведення реформи децентралізації в Польщі, значною мірою сприяючи єдиному «штабу реформ» з боку представників парламенту, уряду, експертів та неурядових організацій, в Україні існує значна кількість центрів контролю в центрі та недостатній рівень управління реформою на регіональному рівні.

На основі аналізу досвіду процесу децентралізації в Рівненській області визначено, що одним з інструментів формування нової системи охорони здоров'я є об'єднання коштів громад з метою відкриття спільних лікувальних закладів первинної медичної допомоги. Одним з перших в Україні є договір про співробітництво територіальних громад у формі утворення спільного комунального некомерційного підприємства – ЦПМСД Млинівської селищної ради. Відповідно до договору створено комунальне некомерційне підприємство для обслуговування населення всього району. Воно буде обслуговувати мешканців шести місцевих рад Млинівського району, які представляють ОТГ: Млинівська селищна, Бокіймівська, Острожецька і Ярославицька сільські ОТГ та ще не об'єднані громади: Мальованська та Підгаєцька сільські ради. Головна мета такої співпраці – надання первинної медичної допомоги для мешканців району.

Проведений аналіз діяльності низки комунальних підприємств закладів охорони здоров'я Рівненської області надає змогу висвітлити основні проблеми, що стоять перед цими підприємствами. По-перше, це матеріально-технічні та фінансові; по-друге, організаційні; по-третє, інституційні; по-четверте, кадрові. Досліджуючи кадрові проблеми, слід зазначити, що в цілому відсутні заходи стимулювального характеру, які в приватному бізнесі консолідуються в систему заохочення під назвою «компенсаційний пакет».

З метою визначення напрямів трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я в дисертації проведено соціологічне дослідження. У ньому взяли участь фахівці, які працюють в управлінських підрозділах закладів системи охорони здоров'я Рівненської області, а також керівники районних лікарень Рівненської області, лікарі, які

навчалися за магістерською програмою «Державна служба» спеціальності «Публічне управління та адміністрування». В ході дослідження було виявлено думки практичних фахівців щодо розвитку напрямів діяльності комунальних підприємств в умовах проведення процесу децентралізації.

У **третьому розділі** – *«Державне регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації»* – визначено напрями діяльності комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я, особливості реалізації Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» у комунальних підприємствах закладів охорони здоров'я, чинники діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації.

Аналіз окремих напрямів діяльності Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» свідчить про зростання якості надання послуг, тому що на одного пацієнта лікарні припадає більше оздоровчих та профілактичних процедур. Водночас кількість хворих, які отримують ці процедури, знижується. Таку тенденцію можна пояснити переорієнтацією тенденції сучасної медицини від процесу лікування на профілактику та виявлення захворювання, ведення здорового способу життя. Таке зростання має причини, що пояснюються конкуренцією нових приватних медичних закладів, які надають переважно фізіотерапевтичні процедури. Процедури фізіотерапевтичного, рентгенологічного, ендоскопічного відділень і кабінету рефлексотерапії та лікувальної фізичної культури не потребують значних капіталовкладень в обладнання й спеціалізовану техніку, вони не є дуже коштовними для населення. Тому приватні медичні установи становлять велику конкуренцію комунальним підприємствам на цьому ринку.

На основі проведеного аналізу визначено, що у сфері надання медичних послуг Комунальне підприємство «Рівненська обласна клінічна лікарня» проводить свою діяльність відповідно до положень Програми «Здоров'я 2020», зокрема, таких її пунктів, як: проведення заходів з профілактики та раннього виявлення захворювань, здійснення контролю за перебігом захворювань та запобігання їх несприятливим наслідкам, формування системи громадського здоров'я, мотивація населення до здорового способу життя, запровадження заходів з реабілітації, організація спеціальних заходів з медичного забезпечення за окремими класами хвороб та нозологічними формами.

У новому варіанті Статуту Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» подано значний перелік нових видів діяльності. Такі види діяльності лікарня проводила й раніше, але це було значною мірою інтегровано в безпосередню діяльність опосередковано через різні поточні, господарчі, лікарняні види діяльності. На сьогодні, згідно з новою законодавчою базою та Концепцією Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір», лікарня може проводити діяльність, яка відповідає вимогам системи охорони здоров'я, що трансформується (табл. 3).

**Неприбуткові Статутні напрями діяльності КП «Рівненська обласна клінічна лікарня»
відповідно до Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір»**

Напрями Концепції	Положення Концепції	Статутні напрями діяльності лікарні
Технології	Розроблення та впровадження новітніх технологій мінімізації факторів ризику захворювань та створення сприятливого для здоров'я середовища на основі даних наукових досліджень	Упровадження сучасних методів лікування і діагностики в практику роботи стаціонару та консультативної поліклініки в інших закладах охорони здоров'я області. Здійснення інформаційно-пошукової, видавничої та виставкової діяльності. Проведення підвищення професійного рівня лікарів та середнього медичного персоналу на курсах стажування та інформації. Організація робіт з автоматизації медичних технологій
Здоров'я населення	Розроблення стратегії з питань формування усвідомленого та відповідального ставлення населення до власного здоров'я та особистої безпеки	Здійснення медичної практики відповідно до ліцензії. Організація і надання спеціалізованої діагностичної, лабораторної, консультативної, лікувальної, в тому числі паліативної, медичної допомоги, а також профілактичної та реабілітаційної допомоги населенню області при необхідності із залученням професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, науково-дослідних інститутів і клінік. Придбання, зберігання, перевезення, використання та знищення, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів
Фінансування	Оптимізація організації та механізму фінансування системи надання медичної допомоги, спрямованої на розв'язання реальних потреб населення	Організація та впровадження роботи за принципом страхової медицини, співпраця з страховими компаніями
Профілактика та виявлення хвороб	Підвищення якості кадрового забезпечення та рівня професійної підготовки фахівців з питань профілактики та раннього виявлення хвороб	Координація організаційно-методичної роботи діагностичних служб лікувально-профілактичних закладів області та України. Організація взаємодії з лікувально-профілактичними закладами області в плані послідовності, повноти та якості надання діагностичної і окремих видів лікувальної допомоги населенню
Наука та інновації	Проведення та застосування результатів сучасних інноваційних наукових розробок з обов'язковим створенням ефективної системи впровадження результатів наукових розробок у практику охорони здоров'я (взаємодія із зворотним зв'язком)	Розробка методик лікування, діагностики, профілактики та реабілітації різних захворювань; проведення науково-дослідницької роботи в галузі медицини. Забезпечення керівництва і контролю за сучасним рівнем статистичного обліку і звітності діагностичних служб лікувально-профілактичних закладів області, достовірністю звітних даних. Проведення ліцензійно-патентної роботи з діагностики, обстеження, лікування і реабілітації хворих
Соціальні складові здоров'я	Проведення та застосування результатів сучасних інноваційних наукових розробок з обов'язковим створенням ефективної системи впровадження результатів наукових розробок у практику охорони здоров'я (взаємодія із зворотним зв'язком)	Вивчення, узагальнення і розповсюдження досвіду роботи передових лікувально-профілактичних закладів України та країн світу. Розробка за завданнями відповідних органів охорони здоров'я заходів, спрямованих на: підвищення якості медичного обслуговування населення, в тому числі підлітків; зниження захворюваності, лікарняної летальності, інвалідності і загальної смертності

Виявлено основні проблеми створення ефективної управлінської системи діяльності комунальних підприємств у процесі децентралізації: визначення основних характеристик децентралізації системи управління охороною здоров'я, з'ясування переваг і недоліків децентралізації, удосконалення законодавчого та нормативно-правового забезпечення процесу децентралізації, організаційна робота щодо практичного втілення кращих практик діяльності комунальних підприємств у регіонах, запровадження системи фінансування, що є адекватною організаційним вимогам проведення децентралізації, розвиток телемедицини.

ВИСНОВКИ

Отримані в ході дослідження результати в сукупності надали змогу розв'язати важливе науково-практичне завдання обґрунтування теоретико-методичних засад і розробки науково-практичних рекомендацій щодо державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації й сформулювати такі висновки.

1. На основі аналізу особливостей та форм функціонування інституту комунальної власності в системі місцевого самоврядування сформульовано теоретичні підходи до систематизації поглядів авторів на інститут власності, які базуються на поєднанні напрацювань провідних учених минулого та сучасності; розкрито основні положення їх концепцій, що надало змогу створити наукове підґрунтя для ефективного використання комунальної власності в системі місцевого самоврядування.

2. У процесі визначення теоретичних основ функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств набули подальшого розвитку механізми державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я, які враховують комунальну форму власності як найбільш притаманну розвитку місцевого самоврядування, що допомагає підвищити якість надання медичних послуг у регіоні. Переваги організації первинної медичної допомоги на основі комунальної власності пояснюються значною кількістю її форм та способів її застосування у формуванні нової моделі соціального розвитку держави, зокрема, організаційними можливостями трансформації системи охорони здоров'я в регіоні.

3. На основі теоретичного дослідження механізмів державного регулювання діяльністю комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації визначено наукові підходи до систематизації процесу розвитку комунального підприємства закладу охорони здоров'я в об'єднаній територіальній громаді, які базуються на розвитку громади, системи охорони здоров'я в громаді та комунального підприємства закладу охорони здоров'я в громаді, що надає змогу розробити єдину стратегію такого розвитку. Створення та функціонування лікувального закладу у формі комунального підприємства,

його діяльність на основі запровадження сучасних інформаційних технологій, оформлення статутних документів та ліцензій, сучасне сертифіковане обладнання є головними складовими співпраці органів державного управління системою охорони здоров'я з місцевою владою.

4. Аналіз розвитку процесу децентралізації та можливості створення в нових умовах комунального підприємства охорони здоров'я надав змогу застосувати з урахуванням досвіду Польщі сучасну концепцію децентралізації, яка базується на підходах до спільного фінансування проєктів у сфері охорони здоров'я, що надає змогу вдосконалити співробітництво територіальних громад у форматі створення спільного комунального некомерційного підприємства ЦПМСД. Основна відмінність процесу реформ в Україні та Польщі полягає в підходах до організації реформи, які визначили успішне проведення реформи децентралізації в Польщі, великою мірою сприяючи єдиному «штабу реформ» з боку представників парламенту, уряду, експертів та неурядових організацій, в Україні існує значна кількість центрів контролю в центрі та недостатній рівень управління реформою на регіональному рівні.

5. Аналіз діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Рівненській області надав змогу систематизувати основні проблеми їх розвитку: по-перше, матеріально-технічні та фінансові; по-друге, організаційні; по-третє, інституційні; по-четверте, кадрові. Досліджуючи кадрові проблеми, слід визначити, що в цілому відсутні заходи стимулювального характеру, які в приватному бізнесі консолідується в систему заохочення під назвою «компенсаційний пакет».

6. Визначено напрями трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я на основі опитування експертів, у якому взяли участь фахівці, які працюють в управлінських підрозділах закладів системи охорони здоров'я Рівненської області. Основною теоретичною передумовою дослідження була теза про те, що комунальні підприємства – заклади охорони здоров'я проводять свою діяльність в окремих регіонах та в основному надають медичні послуги мешканцям окремих територіальних утворень. Тому для підвищення ефективності їх діяльності важливе значення має налагоджена співпраця не лише з органами державної влади сфери охорони здоров'я, такими як Міністерство охорони здоров'я України та Національна служба здоров'я України, а й з органами місцевого самоврядування.

7. Напрями діяльності Комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я досліджено на основі статистичного аналізу окремих показників його діяльності й визначення відповідності напрямів розвитку підприємства положенням Програми «Здоров'я 2020» та його інтегрованості в систему охорони здоров'я на місцевому рівні, що дало підстави для висновків про відповідність такого розвитку положенням Програми.

8. У результаті визначення відповідності напрямів Концепції

Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» практичним напрямом діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я запропоновано комплексну систему вдосконалення діяльності комунального підприємства закладу охорони здоров'я згідно із Загальнодержавною програмою «Здоров'я 2020», яка базується на напрямках Програми: технології, здоров'я населення, фінансування, профілактика та виявлення хвороб, наука і інновації, соціальні складові здоров'я, – що надало змогу сформуванню напрямів діяльності комунального підприємства як великого регіонального медичного центру.

9. Виявлення та розкриття чинників діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації надало змогу сформулювати основні проблеми створення ефективної управлінської системи діяльності комунальних підприємств у процесі децентралізації, а саме: визначення основних характеристик децентралізації системи управління охороною здоров'я, виявлення переваг і недоліків децентралізації, удосконалення законодавчого та нормативно-правового забезпечення процесу децентралізації, організаційна робота з практичного втілення кращих практик діяльності комунальних підприємств у регіонах, запровадження системи фінансування, що є адекватною організаційним вимогам проведення децентралізації, розвиток телемедицини.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографія

1. Зима І. Я., Обуховська Л. І. Механізми забезпечення діяльності комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації. Рівне : Волинські обереги, 2020. 168 с. *Внесок авторки полягає у визначенні теоретичних основ, переваг і перспектив розвитку комунальних підприємств – закладів охорони здоров'я. (12,84 д. а.)*

Статті в наукових фахових виданнях України

2. Сазонець І. Л., Обуховська Л. І. Державне регулювання інституту комунальної власності: особливості та форми. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1537> (дата звернення: 28.03.2020). *Внесок авторки полягає у визначенні теоретичних основ державного регулювання інституту комунальної власності. (0,8 д. а.)*

3. Обуховська Л. І. Теоретичні передумови державного регулювання інституту комунальної власності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3–4. С. 21–24. *(0,7 д. а.)*

4. Обуховська Л. І. Трансформація комунальних підприємств охорони

здоров'я та особливості їх діяльності в сільській місцевості. *Вісник НУЦЗУ*. 2020. № 1. С. 23–29. (0,7 д. а.)

5. Обуховська Л. І. Чинники діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації. *Економіка і право*. 2020. № 1. Т. 2. С. 226–232. (0,7 д. а.)

6. Обуховська Л. І. Реалізація Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» у комунальних підприємствах – закладах охорони здоров'я. *Економіка і право*. 2020. № 2. С. 266–273. (0,7 д. а.)

Статті в іноземних виданнях

7. Обуховська Л. І. Визначення напрямів діяльності комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я. *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*. 2020. № 1 (36). С. 12–15. (0,7 д. а.)

8. Зима І. Я., Обуховська Л. І. Виявлення переваг нової моделі функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств. *Наука і studia*. 2020. № 1 (59). С. 11–14. *Внесок авторки полягає у виявленні особливостей функціонування комунальних підприємств закладів охорони здоров'я.* (0,8 д. а.)

Статті в інших виданнях

9. Обуховська Л. І. Виявлення переваг функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія: Економіка*. 2019. № 4 (88). С. 161–172. (0,7 д. а.)

10. Обуховська Л. І. Розвиток процесу децентралізації в Україні та досвід реформи децентралізації в Польщі. *Стратегія і тактика державного управління*. 2019. № 3–4. С. 31–35. (0,7 д. а.)

Матеріали конференцій

11. Обуховська Л. І. Потенціал децентралізації та реформування діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я. *Ефективні інструменти сучасних наук* : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. Прага : Освіта і наука, 2020. С. 71–72. (0,3 д. а.)

12. Сазонець І. Л., Обуховська Л. І. Основи нормативно-правового регулювання регулювання комунальної власності в Україні. *Ключевые проблемы современной науки – 2020* : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. Софія : Освіта і наука, 2020. С. 23–24. *Внесок авторки полягає в аналізі законодавства та нормативних документів у сфері регулювання комунальної власності.* (0,4 д. а.)

13. Сазонець І. Л., Обуховська Л. І. Європейський досвід розвитку

процесу децентралізації та визначення основних проблем комунальних підприємств закладів охорони здоров'я. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті Євроінтеграції* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2020. С. 456–459. *Внесок авторки полягає в аналізі європейського досвіду розвитку процесів децентралізації та проблеми закладів охорони здоров'я. (0,4 д. а.)*

14. Сазонець І. Л., Обуховська Л. І. Діяльність комунального закладу охорони здоров'я в умовах реалізації положень Концепції загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір». *Передова наука* : матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. Шефідл : Освіта і наука, 2020. С. 71–72. *Внесок автора полягає у проведенні аналізу діяльності комунального закладу охорони здоров'я (0,3 д. а.)*

АНОТАЦІЯ

Обуховська Л. І. Імплементация інституту державної власності в систему місцевого самоврядування та діяльність закладів охорони здоров'я. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.04 – місцеве самоврядування. – Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2020.

У дисертації досліджено інститут комунальної власності в системі місцевого самоврядування та його імплементацію в діяльність закладів охорони здоров'я, зокрема проаналізовано особливості та форми функціонування інституту комунальної власності в системі місцевого самоврядування, теоретичні основи функціонування медичних закладів у формі комунальних підприємств, механізми забезпечення діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах реформи децентралізації.

Проаналізовано процес децентралізації й діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Україні, зокрема, досліджено розвиток процесу децентралізації та аналіз створення комунального підприємства – Центру первинної медико-соціальної допомоги, проведено аналіз діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в Рівненській області та систематизовано основні проблеми їх розвитку, визначено напрями трансформації управління комунальними підприємствами закладами охорони здоров'я на основі опитування експертів.

Запропоновано нові форми державного регулювання діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації, визначено напрями діяльності комунального підприємства «Рівненська обласна клінічна лікарня» в умовах реформування системи охорони здоров'я, визначено напрями реалізації Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020:

український вимір» у комунальних підприємствах закладів охорони здоров'я, визначено чинники діяльності комунальних підприємств закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації.

Ключові слова: інститут, комунальна власність, підприємства, система, місцеве самоврядування, заклади, охорона здоров'я.

АННОТАЦІЯ

Обуховская Л. И. Имплементация института государственной собственности в систему местного самоуправления и деятельности учреждений здравоохранения. – Квалификационная научная работа на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук по государственному управлению по специальности 25.00.02 – механизмы государственного управления. – Классический приватный университет, Запорожье, 2020.

В диссертации исследованы институт коммунальной собственности в системе местного самоуправления и его имплементация в деятельность учреждений здравоохранения, в частности проанализированы особенности и формы функционирования института коммунальной собственности в системе местного самоуправления, теоретические основы функционирования медицинских учреждений в форме коммунальных предприятий, механизмы обеспечения деятельности коммунальных предприятий учреждений здравоохранения в условиях реформы децентрализации.

Проанализирован процесс децентрализации и деятельности коммунальных предприятий учреждений здравоохранения в Украине, в частности, исследовано развитие процесса децентрализации и создания коммунального предприятия «Центр первичной медико-социальной помощи», проведен анализ деятельности коммунальных предприятий учреждений здравоохранения в Ровенской области и систематизированы основные проблемы их развития, определены направления трансформации управления коммунальными предприятиями учреждениями здравоохранения на основе опроса экспертов.

Предложены новые формы государственного регулирования деятельности коммунальных предприятий учреждений здравоохранения в условиях децентрализации, определены направления деятельности коммунального предприятия «Ровенская областная клиническая больница» в условиях реформирования системы здравоохранения, определены направления реализации Концепции Общегосударственной программы «Здоровье 2020: украинское измерение» в коммунальных предприятиях учреждений здравоохранения, определены факторы деятельности коммунальных предприятий учреждений здравоохранения в условиях децентрализации.

Ключевые слова: институт, коммунальная собственность, предприятия, система, местное самоуправление, учреждения здравоохранения.

SUMMARY

Obukhovskaya L. Implementation of the institution of state property in the system of local self-government and the activity of health care institutions. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the candidate of sciences in public administration on a specialty 25.00.02 – mechanisms of public administration. – Classical Private University, Zaporozhye, 2020.

The dissertation investigates the institute of communal property in the system of local self-government and its implementation in the activity of health care institutions, in particular the peculiarities and forms of functioning of the institute of communal property in the system of local self-government are analyzed. enterprises of health care institutions in the context of decentralization reform.

It is determined that among the forms of ownership the fastest transformations at present in Ukraine are manifested in the sphere of communal property. This is due to the reform of decentralization and the transfer of administrative functions of the state to the local authorities. In a short time, communal ownership became the main form of existence of health care facilities. Communal form of ownership, by its nature, has a significant number of advantages in application at the regional level. It is closer to the needs of local communities.

The process of decentralization and the activity of public utilities in Ukraine is analyzed, in particular, the development of the decentralization process and the analysis of the creation of the utility «Primary Medical and Social Care Center», the analysis of public utilities in Rivne region and systematization the main problems of their development, the directions of transformation of management of the municipal enterprises of health care establishments on the basis of interrogation of experts are defined.

It has been proven that almost every community has the opportunity to open a group practice outpatient clinic, or a monopactice outpatient clinic, but the most effective way may be to pool the financial resources of communities to create a joint primary care center that can serve residents of two or more communities.

New forms of state regulation of communal enterprises of health care institutions in the conditions of decentralization are offered, directions of activity of communal enterprise «Rivne regional clinical hospital» in the conditions of health care system reform are defined, directions of realization of the Concept of the National program «Health 2020: Ukrainian measurement «in the municipal enterprises of health care institutions, the factors of activity of the municipal enterprises of health care institutions in the conditions of decentralization are defined.

It is determined that in the field of medical services the municipal enterprise «Rivne Regional Clinical Hospital» conducts its activities in accordance with the provisions of the «Health 2020» Program, such as: measures for prevention and early detection of diseases, disease control and prevention their adverse effects, the formation of public health, motivating the population to a healthy lifestyle, the introduction of rehabilitation measures, the organization of special measures for medical care for certain classes of diseases and nosological forms.

Key words: institute, communal, property, enterprises, system, local self-government, institutions, health care.

ОБУХОВСЬКА ЛАРИСА ІВАНІВНА

**ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ
В СИСТЕМУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

25.00.04 – місьцеве самоврядування

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Підписано до друку 06.10.2020.

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк різнографний. Гарнітура Times.
Умовн.-друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,9. Тираж 150 пр. Зам. № 26-202/21АБ.

Видавець та виготовлювач
Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70Б

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК, № 3321 від 25.11.2008